ONDARROAKO UDALA

UDAL OSOKO BILKURAREN AKTA

Batzarra: ohiko udalbatzarra
Eguna: 2019.03.28
Ordua: 19:05-19:45
Tokia: Kofradixako batzar areto nagusia
Bertaratuak:

- Alkatea: ZUNBELTZ BEDIALAUNETA IBAIBARRIAGA (BILDU)
- ENERITZ BASURKO PAGOAGA (BILDU)
- IDURRE IBAZETA LERTXUNDI (BILDU)
- RAKEL ELU BENGOETXEA (BILDU)
- IÑAKI LERSUNDI ARRIZABALAGA (BILDU)
- LEIRE BEITIA ANABITARTE (BILDU)
- UNAI BARRENETXEA GURRUTXAGA (BILDU)
- MARIA DOLORES ETXANO VARELA (EAJ)
- ADRIAN OSA IBARLOZA (EAJ)
- AGURTZANE IRIONDO LEJARDI (EAJ)

Ez bertaratuak:

- VISIT BEIRO BADIOLA (BILDU)
- GORKA BADIOLA ETXABURU (EAJ)
- MIREN AGURTZANE URRESTI AZPIRI (EAJ)

Jarduneko Idazkaria: GORKA LAUZIRIKA URBERUAGA

Jarraian, Alkateak, azaroaren 28ko 2568/1986 Errege Dekretu bidez onetsitako Tokiko Erakundeen Antolaketa, Funtzionamendu eta Araubide Juridikoaren Araudiko 90. artikuluan zehaztutakoaren arabera, behar besteko quoruma ba dagoela egiaztatu du, eta batzordea eratutzat jo da.

Ondoren, gai-zerrendako aztergaiak aztertzen hasi dira.

1. AURREKO AKTEN ONESPENA, EGOKI BALITZ (2019.02.28)

Alkateak galdetu du ea batzordekideren batek aktaren testuei buruzko adierazpenik egin nahi ote duen galdetu du. Inork ez duenez adierazi, bozketa egin da, eta aho batez onartu da akta.

ONDARROAKO UDALA

2. ALKATETZA DEKRETUEN KONTU EMANA (2019/0141 - 300 Dekretuak)

Alkate jaunak hitza hartu du azaltzeko sinatutako dekretuen berri ematen dela. Galderarik egon ez denez, Udalbatzak sinatutako dekretuen jakinaren gainean geratzen da.

3. 2019KO APIRILAREN 28KO GORTE NAGUSIETARAKO HAUTESKUNDETARAKO MAHIKIDEN ZOZKETA

2019ko apirilaren 28ko Gorte Nagusietarako hauteskundeak direla eta, mahai elektoraleko kideak izendatzeko zozketa egiten da Conoce programaren bitartez, emaitzak ikusita aho batez onartu da;

Lehena: Apirilaren 28an 2019ko Gorte Naguseitarako hauteskundetarako mahai elektoralen kideak izendatzeko egindako zozketa onartu. Eransten da.

Bigarrena: Mahakideei jakinaraztea.

4. DUBLINEKO 2013ko ADIERAZPENA, ADINEKOEKIN ADISKIDETSUAK DIREN HIRIEI ETA ERKIDEGOEI BURUZ.

Udal gizarte zerbitzuetako batzordeburua den Rakel Elu andreak ondorengo proposamena luzatzen dio Udalbatza osoari:

DUBLINEKO 2013ko ADIERAZPENA, ADINEKOEKIN ADISKIDETSUAK DIREN HIRIEI ETA ERKIDEGOEI BURUZ

Europar Batasuneko Irlandaren lehendakaritzaren pean herrialde horretako hiriburuan, Dublinen, 2013ko ekainaren 13tik 14ra, zahartze aktibo eta osasungarriari buruz egindako gailurra dela eta, Europako hiri, udalerri, erkidego eta erregioetako maila handiko alkateok eta ordezkari politikook honako hau adierazi nahi dugu aho batez:

JARDUKETA BALIO ETA PRINTZIPIOAK

1. OMEk zahartze aktiboaren inguruan dituen politiken egituran oinarritzen gara; izan ere, politika horietan zahartze aktiboa honela definitzen da: "osasun, partaidetza eta segurtasun aukerak optimizatzeko prozesu gisa, bizi kalitatea hobetzeko, pertsonak zahartu ahala; horrela, pertsonak jabetzen dira bizitza osoan ongizate fisiko, sozial eta mentala lortzeko duten potentzialaz, betiere gizartean parte hartu ahal izateko haien premien, nahien eta gaitasunen arabera eta, aldi berean, laguntza behar dutenean babes, segurtasun eta zaintza egokia eskainiz.(Zahartze aktiboa: Arauzko markoa, Ginebra, 2002. OME)
2. Honako hauek guztiak bete-betean babesten ditugu: adinekoekin eta haien babes eremuekin izan beharreko laguntasunari buruzko lehentasun estrategikoaren eremuko printzipioak eta ekintzak OMEk Europan zahartze osasungarrirako estrategiaren eta ekintza planaren barruan (*Europan Zahartze Osasungarria izateko OMEren Estrategia eta Ekintza Plana, 2012-2020)*; Nazio Batuek (NBE) adinako pertsonentzat ezarritako printzipioak eta haien independentziari, duintasunari, autorrealizazioari, partaidetzari eta zainketei buruzko alderdietan jarritako arreta (Nazio Batuen Printzipioak Adinekoen Alde 1991); eta Zahartzeari buruzko Nazioarteko Ekintza Planaren lehentasunezko orientazioak, betiere adinekoei laguntzako, adinekoen garapena, osasun hobekuntzak eta ongizatea babesteko eta laguntza emango duen ingurune egokia bermatzeko (Zahartzeari buruzko Nazioarteko Ekintza Plana, Madril, 2002).

3. OMEk hiriei begira egindako lanaren balioa eta laguntza aintzatesten ditugu adinekoekin adiskidetsuak diren erkidegoei dagokienez, bai eta OMEren orientazioa ere hiriak eta erkidegoak adinekoen adiskidetsuagoak izango diren ingurune bihurtzeko; horretarako, adinekoen premiak kontuan hartzen dira zortzi dimentsiori erreparatuz: eraikitako ingurunea, garraioa, etxebizitza, gizarte partaidetza, gizarte begirune eta inklusioa, herritarren partaidetza ea enplegurako laguntza, komunikazioa eta erkidegoa, eta osasun zerbitzuak; eta jarraibide horien arabera jardungo dugu, Europako testuinguruari egokitzeko aproposak baitira. *(OME, Adinekoekin Adiskidetsuak diren Hirien Gida, 2008)*

4. Jakitun gaude zein garrantzitsua den gure lanari begira OMEk Europarentzat duen estrategiaren markoa, gobernu eta gizarte bidezko ekintza babesten baitira osasunari eta ongizateari dagokienez, eta bultzatzen dituen lehentasunezko lau eremuak onartzen ditugu: bizi zikloaren ikuspegia eta pertsonen jabekuntza; Europaren osasun erronda nagusiei aurre egitea; pertsonengan arreta jartzen duten sistemak sendotzea eta erkidego erresilienteak eta laguntza inguruneak sortzea. *(Osasuna, 2020: Gobernuetan eta Gizartean osasunaren eta Ongizatearen aldeko Ekintzei Laguntzako Europako Marko Politikoa. OME, 2012)*

5. Ontzat ematen digu OMEk sustatuko Hiri Osasungarrien Europako Sarearen bidez eta Adinekoekin adiskidetsuak diren Hirien eta Erkidegoen Mundu Sarearen bidez sinergiak sortzea, eta haien printzipioak eta oinarrizko balioak geure gain hartzen ditugu: Zagrebeko Adierazpenean hiri osasungarrien alde jasotako ekitatea, jabekuntza, laguntza elkartasuna eta garapen iraunkorra. *(Hiri Osasungarriei buruz Zagreben egindako Adierazpena. OME, 2009)*

6. Oso-osoan animatzen eta babesten dugu Zahartze Aktibo eta Osasungarrian Berrikuntzaren bidez Jarduteko Europako Elkartea (EPI-AHA), bai eta kideek hartutako konpromisoak ere, 2020. urteari begira EBko herritarren bizitza osasungarria (HLY) batez beste bi urtez luza dadin, betiere osasun egoeraren hobekuntzaren bidez, adinekoen bizi kalitatearen bidez, osasun sistemen efizientzia eta iraunkortasunaren bidez eta zahartzearekin eta osasunarekin zerikusia duten produktu eta zerbitzu berritzaileetan diharduen industria europarraren lehiakortasunaren sustapenaren bidez. *(EIP-AHAren Exekuzio Plan Estrategikoaren* bultzada, Europar Batzordea, 2012)

7. EIP-AHAren barruan eta OMEk adinekoekin adiskidetsuak diren inguruneak garatzeko betetako zereginean oinarrituz, oso-osoan babesten dugu adinarekin (adinekoekin) adiskidetsuak diren ingurune, eraikin eta hirien berrikuntzarako Ekintza Plana, bai eta, bereziki, hirien, erregioen eta udalerrien sare tematiko baten sorkuntza ere, betiere ikuspegi berritzaileak ezartzeko konpromisoarekin, ingurunea adinarekin lagungarriagoa izan dadin, horren barnean IKTren irtenbideen erabilera sartuz. D4 Ekintza Plana: Adinarekin Adiskidetsuak diren Eraikinen, Hirien eta Inguruneen Berrikuntzak. EIP (AHA D4 Ekintza Taldea, 2012)

8. EY2012ren lorpenetan (Zahartze Aktiborako eta Belaunaldien arteko Elkartasunerako Urte Europarra) hartzen dugu inspirazioa: izan ere, ekimen horrek zahartze aktiboa sustatu du honako eremu hauek jorratuz: enplegua eta gizartearen partaidetza eta bizimodu independentea, pertsonak beren bizitzaren kontrolaz jabe daitezen posible zaien denbora-tartean zehar.

AUKERAK ETA ERRONKAK

9. Dublinen 2013an adinekoekin adiskidetsuak diren hiriei eta erkidegoei buruz egindako adierazpenetik abiatuz eta haren printzipioak, balioak, estrategien ikuspegiak, markoak, adierazpenak, jarraibideak eta ekimenak aintzat hartuz, honakoa adierazten dugu:

Gure bizilekuak, gure inguruen fisiko, sozial eta kulturalak, eragin handia du bizi garen eta zahartzen garen moduan. Gure bizitzetan "lekuak" duen esanahia ez da balioetsi behar. Eraikitako inguruneak eta auzoetako sareek eragina duten bizi kalitatean eta mendekotasunaren eta independentziaren arteko aldea zehatz diezaiekete pertsona guztiei, baina bereziki zahartzen ari direnei. Lekua ezin bereiz daiteke gure nortasun zentzutik eta hori errealitate bat da adin guztietako pertsonentzat, horien barruan adinekoak sartuz.

Hiriak beharrezko bitartekoak, baliabideak eta banaketa sistemak izan behar dituzte, herritar guztien aukera berdintasuna, ongizatea eta partaidetza bultzatzeko, horien barnean adineko pertsonak aintzat hartuz. Urbanizaziorako joerak hazten jarraitzen duen arren, Europako adineko asko landa giroko erkidegoetan bizi dira, batzuetan erkidego urrunetan. Komunitate horiek adineko herritarren osasuna, ongizatea eta partaidetza sustatzeko gaitasuna ere garatu behar dute.

Europako Zahartze Aktiborako OMEren 2012-2020ko Ekintza Planaren estrategiarekin bat etorriz, adinarekin adiskidetsua den ingurune bat honakoa da: zerbitzuen hornitzaileek, agintaritza publikoek, agintari komunitarioek, buruzagi erlijiosoek, enpresaburuek eta herritarrek gizakion dibertsitate handia eta guztientzat osasunak duen garrantzia onartzen dituzteneko ingurunea; horretarako, gizakion inklusioa eta

partaidetza bultzatzen dute bizimodu komunitarioaren eremu guztietan bizimoduaren gaineko erabakiak eta hautuak errespetatzen dituzte eta malgutasunez erantzuten diete premiei eta lehentasunei.

- Erkidegoei ingurumenaren, ekonomiaren eta gizartearen arloan bideratutako planifikazioa funtsezko kezka da gobernu maila guztientzat eta planifikazio horrek kontuan izan behar du biztanleriaren zahartzea, bai eta adinekoek euren premia zehatzen asebetetze mailan baliabide garrantzitsu gisa bete dezaketen zeregina ere. Planifikazioan eta erabakiak hartzeko orduan adineko pertsonen esku-hartze aktiboa bermatzeko mekanismoak oinarrizkoak dira adinekoekin lagungarriak izango diren irtenbideak erdiesteko.
- Adinekoak sari bat dira Europako gizartearentzat, eta garrantzitsua da balio hori aintzat hartzea eta Europan belaunaldien arteko elkartasun loturen indarguneak aprobetxatzea; izan ere, adin guztietako pertsonek elkarrenganako ikuspegi positiboa dute eta belaunaldien arteko adostasuna dago jarraitu beharreko bideari buruz.

Adinekoekin adiskidetsua izango den Europar Batasuna eraikitzek ekintzek nabarmen indar ditzakete "2012-2020ko Europa. Hazkunde adimentsu, iraunkor eta integratzaile baterantz" estrategiaren dimentsio asko. Europak IKTen berrikuntzan eta lehiakortasunean dituen indarguneetan oinarrituz, aukera ezin hobea dago inklusioa eta e-osasuna sustatzeko, Europako adinekoen eta erkidegoen bizi kalitatea eta osasuna hobe ditzaketen prozesu, produktu eta zerbitzu berrien ezarpena azkartzeko eta osasun laguntzarako eta gizarte zaintzetarako sistemen eraginkortasun eta iraunkortasuna hobetzeko.

Adierazpen hau euskarri bat izan daiteke etorkizuneko lankidetza akordio bati begira eta aldaketa demografikoari buruzko europar ituna osa dezake, betiere OMEk adinekikoekin adiskidetsuak diren politiken inguruan egindako lanetik abiatuz eta garraio publikoaren, IKTen eta hiri adimendunen arloan esperientzia berritzaileak eraikiz eta bilduz.

KONPROMISOAK

10. Beraz, hiri eta erkidego sinatzaileek jarraian azaltzen diren konpromisoak hartzen dituzte; konpromiso horiek "adinekoekin adiskidetsuak diren Europako hiriei eta erkidegoei buruzko Dublineko 2013kko adierazpen" gisa ezagutzen dira; hala, honako konpromisoak hartzen dira:

i. "Adinekoekin adiskidetsuak diren Europako hiriei eta erkidegoei buruzko Dublineko 2013ko Adierazpena" **sustatzea** (Dublinen 2013an egindako adierazpena) nazio nahiz nazioarteko foroetan, betiere adierazpenaren balioen, printzipioen eta premisen aldeko atxikimendua bultzatuz beharrezko plan, programa eta baliabideen bidez, adierazpen horretan ezarritako konpromisoak praktikara eramateko zentzuzko epe baten barruan.

ii. Erregioetako eta tokian tokiko eragile guztiekin lankidetzan jardutea, Dublineko Adierazpenak Europako adinekoekin adiskidetsuak diren hirien eta erkidegoen gainean hartutako konpromisoak oso-osorik aplikatzen laguntzeko, horren barnean OMEren Europako Bulego Erregionalarekiko lankidetza sartuz, bai eta adinekoekin adiskidetsuak diren inguruneak garatzek konpromisoa duten hirien sarearekiko lankidetza ere (adinarekin lagungarriak diren hirien eta komunitateen OMEren mundu sarearen zati gisa). Horrek berekin dakar urte batzuetako ebaluazio eta hobekuntza etengabeko ziklo bat abiarazi beharra, inguruneak adineko pertsonekin lagungarriagoak izan daitezen.

iii. Tokian tokiko eta erregioetako kanal eta sareen bidez komunikatzea hirien eta erkidegoen artean, adineko herritarrei begira aukera eta eskubide berdintasuna bultzatzeko aurrerapenak bizkor daitezen eta babesa izan dezaten eta haien bizimoduak hobetzeko politiken eta jardunen inguruko aurrerapenei buruzko jakintza parteka dadin.

BABESA EMATEKO KONPROMISOA

11.- Hiri eta erkidego sinatzaileek, aldi berean jarraian azaltzen diren ekintza zehatzak bultzatzeko konpromisoa hartzen dute euren erantzukizunaren eta bideragarritasun ekonomikoaren barnean, betiere epe luzeari begirako iraunkortasuna indartzeko planifikazio tresnen barruan jaso daitezen:

- Herritar guztiek adinekoen eta euren eskubideen, premien eta potentzialtasunen gainean izan beharreko **sentsibilizazioa** sustatzea eta ematen duten laguntza sozial ekonomiko eta kulturala agerian jartzea.
- Adinekoen ikuspegiak eta iritziak balioetsiak eta entzunak izango direla bermatzea eta herritarrei begira bideratutako partaidetza prozesuak eta egiturak ziurtatzea horietan ere adinekoek partaidetza egokia izan dezaten erabakiak hartzerakoan eta berrikuntzaren eta aldaketaren sorkuntzan aktiboki esku hartzerakoan.
- Guztiontzat inklusiboak, partekagarriak eta desiragarriak izango **diren hiri eremuak eta toki publikoak** garatzeko beharrezko neurriak hartzea, adinekoak baztertu gabe, eta erabilera publikoa duten eraikinek adin guztietako erabiltzaileen duintasuna, Osasuna eta ongizatea sustatuko dutela ahalbidetzea, betiere zahartuz doan Gizarte baten premia aldakorrak asebetetzeko helburuari egokituz.

ONDARROAKO UDALA

- Adin guztientzako auzoen eta erkidegoen garapena bultzatzea eta babestea, anitzak, seguruak, iraunkorrak eta integratzaileak izan daitezen eta adinekoentzako kalitatezko etxebizitza egokiak izan ditzaten. Arreta berezia jarriko da adinekoen premietan, batik bat lagundutako bizimoduari eta egoitzetako eta zahar-etxeetako zaintzari dagokienez, horietan duintasunak eta autonomiak arrisku handiagok izan baititzakete.
- Guztion eskuragarri izango diren **garraio publikoko sistemak** ezartzeko beharrezko neurriak hartzea, betiere adinekoak aintzat hartuz eta garraiobideen artean izan daitezkeen aldeetan "hausturarik" sortu gabe. Garraio sistemek garraio indibidualaren erabilera ere sustatu eta erraztu beharko dute, hala nola bizikleta eta adinekoen gidatzea. Horiek zailago bihurtu ahala, alternatiba partikularrak ahalbidetu beharko dira, esate baterako ordain daitezkeen taxiak edo autoaren erabilera partekatua; alternatiba horiek sistema publikoarekin konektatu beharko dira.
- Guztion eta, nola ez, adinekoen partaidetza sustatzea komunitatearen Gizarte eta kultur bizitzan, lorgarriak, egokiak eta inklusiboak izango diren eta erkidegoan integratuko diren ekimen eta jardueren sorta zabala eskuragarri jarriz. Horren barnean belaunaldien arteko jardueren sustapena sartuko da.
- **Enpleguaren eta boluntariotza aukeren garapena** sustatzea eta babestea guztioi eta adinekoei ere begira, eta horren laguntza positiboa balioestea eta etengabeko ikaskuntzaren aukerak bultzatzea, pertsona nagusiek beharrezko jabekuntza lor dezaten eta haien autonomia bultza dadin.
- Laguntza komunitarioko zerbitzuen eta osasun zerbitzuen kalitatezko multzo oso eta integratua bermatzea, adinekoentzat irisgarria eta lagungarria izango dena eta guztion esku egongo dena, horren barnean Prebentzio programak jasoz, bai eta osasunaren sustapena, komunitatean oinarritutako laguntza Zerbitzuak, ospitaleko lehen artapena, errehabilitazio Zerbitzuak, egonaldi luzeko egoitzak eta bizitzaren amaierako zainketa aringarriak bilduko dituzten egitasmoak ere.

Dublin,2013ko ekainaren 13an

HIRIETAKO ETA TOKIAN TOKIKO ALKATEEN ETA ERKIDEGOETAKO NAHIZ ERREGIOETAKO AGINTARIEN SIÑADURAK:

Udalbatzako kideek aho batez onartu dute proposamena

5. ESKARI GALDERAK

Ez daude.

Eta beste gairik ez denez egon osoko bilkura alkateak amaitutzat eman du batzarra eta jarduneko idazkaria naizenez, alkatearen oniritziarekin, berton aztertutakoa eta hartutako erabakiak jasotzeko honako akta hau egin dut.

JARDUNEKO IDAZKARIA

ALKATEA

ONDARROAKO UDALA